

ORACIKTA KALMIŞ RUHUM

Ayşe Ünüvar

■ Arif balkonda yoktu! Ertesi gün yine göremedim onu. Mütemadiyen o eski koltukta, uzaklara, dağlara bakan çocuk sırta kadem basmıştı. Sorup soruşturdum kimseden tık çıkmadı. Mahalle muhtarının cami altında bakkalı vardı. Gün aşırı bir şeyler alma bahanesiyle ağzını yokladım tıknaz çırağın. Kurnaza yattı ama gözlerinden bir şeyler sakladığını anladım. İz üstündeydim. Olmadı kapıyı çalıp Arif'i soracaktım anne babasına. Elbet verecekleri bir cevap olurdu. Hatırladığım kadarıyla bir ablası vardı. Evlenip gitmiş olmalıydı. Her yaz memlekete geldiğimde karşılaştık Arif'le. Sayısız sessizliği kalben onaylar. Birbirimizi anlardık. O eli kolu bağırsız eski evin ikinci kat balkonundaki eprimiş üçlü koltuğun tam ortasında oturur otururdu. Ben yaz ikindileri, güneş kendi gölgesine çekilirken yürüyüşe çıkar, yönümü dağlara çevirirdim. Ariflerin önü traktör ve tarım makine-leriyle dolu evlerini her geçtiğimde beni anlayıp anlamadığını sorardım kendi kendime ve şöyle düşünürdüm; "Arif beni arif olduğunu savunanlardan daha çok pek çok anlıyor." derdim. Hatırlardı beni. Unutmuş olamazdı. Sessizliği, kimsesizliği beni unutturmuş olamazdı. Sorduğum sorulara en bilge cevabın ondan geldiği günlerin üzerinden çok vakit geçmemişti. Birden okulu bıraktığını söylediler. İnanamadım. O yıl ben de okuldan ayrılıp il dışına gidecektim. Günler, aylar, yıllar geçti. Onu bir daha hiç görmedim ve hakkında bir şey duymadım. Ne zaman ki ikindi yürüyüşlerine başladım, onu o balkonda görüp hatırladım. Arif'ti bu. En başarılı öğrencilerimden biri. Onu tanıyınca bir selam bekledim. Mütemadiyen dağları izlediğini fark etmem uzun zamanımı aldı. O sanki dağ başlarına takılı kalmış gibi yükseklerle bakıyor, başını hiç oynatmıyordu. İkinci yürüyüşlerimin güzergâhı böylece belli oldu. Dağlara doğru, Ariflerin evinin olduğu تنها mahalleden... Biliyordum, beni görüyordu. Algılıyordu. Hatta tanıdığına içten içe emindim. Sonra annemle bir konuşma geç-

ti aramızda, Arif'in öğrencim olduğunu bilmeden anlattı bunları; Üstün zekâ-
lıymış meğer. Birden bir şey olmuş. "Okulu bırakması tedavi görmesi gerekli."
demişler. Babası malı mülkü satar Amerika'da okuturum diyormuş eskiden.
Girdiği sınavlarda hep birinciymiş. Muhtarın bakkalında anlatıyordu kadın.
Annesiymiş! Kadın çıkıp gidince, arkasından; "Tarlayı takkayı satıp, okuturuz
nasılsa diyorlardı, demeyle olmuyormuş demek ki! Zekâ fazla gelmiş, oğlan
tırlatmış!" dediler.

Annemin anlattıklarıyla, kalbime bir hançer saplandı. Okula gelişini. Erken
gelişini. Yürüyerek gelişini hatırladım. Anlatımlarımın en ince yerini buluşu-
nu. Bulup soruşunu hatırladım. Ve saygısını, paklığını, düzgün konuşmasını,
kız arkadaşlarına ince ama sokulmaz tavrını... Kimseyle derdi olmayışını...
Dersler dışında uğraşı olmayışını... Uzaya gitme derdiyle yanıp tutuştuğunu
ve geceleri hep gökyüzüne baktığını. "Doktor ol." dedikleri hâlde mühendis-
liğe gitmek ve eğitime yurt dışında devam etmek istediğini... Sayısız anı
gözlerimin önüne gelip sınımsız bağladı kollarını. Birer birer aktı hepsi. Su
gibi ve sonra bulandı o su! Oldukça zekiymiş. Okul sınavlarında ilk sıradaydı ve
sene sonlarında bölge sınavlarında da... Yavaş yavaş çekilmeye başladığını da
anımsadım sonra. Hem arkadaşları hem de öğretmenleriyle bir mesafe koy-
du araya... İçinde bir kuyu vardı ve sanki oraya düşmüş gibi gün geçtikçe de-
rinleşip uzaklaştı. Sonra ayrıldığını duyduk okuldan. Ergenlikte insanlardan
uzaklaşmak, hatta şeylerden uzaklaşmak olasıydı elbet. İyileşir döner nasılsa
diye koyduk aklımıza ve unuttuk Arif'i. Daha doğrusu ben unuttum. Uzakla-
ra gitmiştim zira. Meğer Arif benden daha uzağa gitmiş. Tedaviler. Soğuk su
şokları. Olmamış. Tarla takka satılıp Amerika'ya... Az buz çare oldu, denilmiş.
Bir ömür aynı ilaca devam. "Şizofreni" yazmışlar koyu siyah bir kalemle tanı-
ya. Gelip kapanmışlar evlerine. Oksijeni hissettiği tek yer dağa yakın evlerinin
balkonuymuş. Günden güne zayıflamış. Okuldayken iri bir çocuk olduğunu da
hatırladım. İri. Çilli. Suskun. Gülmez bir çocuk ama kimseyi incitmeyen bir dil
ve bakış ve pasparlak bir zekâ... Hasılı Amerika'ya gitmiş Arif. Uçağa binmiş
uzaya görünmüş, uzayda ona ama tedavi yeterli bulununca geri dönmüş ve bir
daha evden asla çıkmamış. Ne bir arkadaşı kabul edilmiş eve ne de konu kom-
şu gelen giden olmuş. Ev kendi bahtına küskün, paslanan tarım aletleriyle ses-
sizliğe çekilmiş. Pancarın ayrı, arpanın buğdayın ayrı, kabağın ayrı makinaları
varmış. Babası dağa kadar varan tarlaları ekip biçerken ambar dolarmış, bu hâl
başa gelince tarla takka ne varsa satılmış ve onları işleyen aletler evin bahçe-
sinde kalakalmış. İsteyenler, soranlar, kelepirci yerine koyanlar olmuş ama
adam satmaya yanaşmamış. Arif'in hayali başka babasının ki başkaymış. Ada-
mın hayali her yeni çıkan tarım makinasını almak, Arif'in hayali Amerikalara
gidip uzay okumakmış. İkisi de biraz gerçek olmuş biraz hayalde kalmış. Oğlu
istediği yere gitmiş ama ruhunu okumasını istemişler. Adam istediği aletlerin
hepsini almış ama işleyecek tek tarlası kalmamış... Böylece bir baba bir oğul
sadece ikinci vakitleri görünür olmuşlar. Arif balkonda, karı koca evin önün-
deki bahçede... Zaman sonra karşılaşmışız bir ikinci kızılığında. Ben uzaklara

gidişime gönül koymuşum, onlar gidemeyişlerine. Birbirimizi anlamış içimizden ağlamışız ve yazları ipe çekmişim, Ariflerin balkonu önünden geçip almayacağı selamı vermek için. Böyle böyle birkaç yıl sürmüş bu ve sonra... Sonra kaybolup gittiğini anlamışım Arif'in. Ne sorabilmişim derin anlamıyla ne de duyduklarına anlam verebilmişim. Arif'i bir daha hiç göremeyeceğimi anlamamın üzerinden zaman geçince annesi ile babasını bulmak, dinlemek, öğrenmek istemişim. "Nafile..." demiş kurt kuş, bir de karşı dağlar. Ve belki biraz da kızıl ikindiler. Yorulmuşum. Oturmuşum bir meşe ağacının altına. Dayamışım sırtımı sadece ona. Balkona doğru dönmüşüm, Arif'in çıkıp gelmesini beklemişim. Kaç ikindi geçmiş böyle. Kaç yıl. Kaç ömür. Kaç anı ve kaç kader? Hiç bilememişim. Sadece beklemişim. Beklemişim. Ne Arif gelmiş ne annesi... Ne babası... Ne de gelinmez uzaklara gelin giden ablası... İkinci kızılığımı ermiş, gün dönmüş, saçlarımda başkaca aklar... Beklemek ruhumun yazgısı. Beklemek benim insan kalışım! Ne bir pencere açılmış ne kuşlar bacalara yuva yapmış ne de gitmişim. Oracıkta kalmış ruhum. Paslanan aletlerin parçaları eriyip toprağa düşünceye kadar... Arif nereye gitmiş? Anne, babasına ne olmuş hiç anlayamamışım. Arif'in ruhundaki yitikte ben de yitip gitmişim. Ta ki son ikinci kızılığında kendi hayallerimin de yarım kaldığını anlayana kadar ve sırtımı dayadığım meşe ağacından uzaklaşıp dağlara bakmışım. Arif'in o dağlarda ne gördüğünü görene kadar...